

Streszczenie pracy doktorskiej

Imię i nazwisko autora pracy: **Sebastian Drabik**

Tytuł pracy: **Krakowska organizacja PZPR 1948–1990. Struktury, członkowie, działalność**

Imię i nazwisko promotora pracy: **dr hab. Zdzisław Zblewski**

Data przygotowania streszczenia: **19.07.2017**

W okresie Polski Ludowej Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR) była najważniejszą instytucją władzy. Prezentowana dysertacja doktorska została poświęcona dziejom PZPR na szczeblu regionalnym. Autor skupił się w niej na analizie funkcjonowania partii na terenie województwa krakowskiego (w jego zmieniających się granicach) w latach 1948-1990.

Praca została podzielona na trzy części. Pierwsza dotyczy aparatu partyjnego, nazywanego przez historyków „partią wewnętrzną”. Autor scharakteryzował w tym fragmencie funkcjonowanie takich struktur partyjnych jak konferencje sprawozdawczo-wyborcze, Komitet Wojewódzki/Krakowski oraz komitety niższych szczebli. Podjął próbę opisu środowiska pracowników aparatu partyjnego. Przedstawił również sylwetki I sekretarzy KW/KK oraz dokonał analizy ich działalności politycznej.

W drugiej części zostały omówione zagadnienia dotyczące szeregowych członków i kandydatów krakowskiej organizacji PZPR. Autor przedstawił kwestie dotyczące statusu członka i kandydata oraz dokonał analizy roli, jaką przedstawicie tej tzw. „partii zewnętrznej” odgrywali w społeczeństwie. Ponadto przeprowadził analizę składu społecznego krakowskiej organizacji partyjnej.

Trzecia część pracy dotyczy głównych obszarów aktywności partii. Omówiono w niej również podstawowe instrumenty sprawowania przez PZPR władzy (system nomenklatury, cenzura, policja polityczna, administracja państwowa) oraz przedstawiono zakres oddziaływania partii na życie społeczne.

Krakowska PZPR była jedną z najliczniejszych w kraju, a kolejne ekipy kierownicze w Warszawie traktowały ją jako jedną z najważniejszych organizacji wojewódzkich na politycznej mapie Polski. Przez ponad cztery dziesięciolecia jej struktura społeczna ulegała znacznym zmianom. Miejscowe władze partyjne musiały się liczyć ze specyfiką Krakowa i województwa krakowskiego. Lokalne społeczeństwo było przywiązane do wiary i tradycji. Partia starała się wpłynąć na zmianę postaw społecznych. Celu tego nie udało się jednak w pełni osiągnąć.

Praca została napisana głównie w oparciu o materiały archiwalne, zgromadzone w kilku archiwach znajdujących się w Krakowie i Warszawie. Autor korzystał także z opublikowanych materiałów źródłowych, źródeł prasowych, wspomnień działaczy partyjnych oraz opracowań.

Sebastian Drabik